

**PARITAIR COMITE VOOR DE GROTE
KLEINHANDELSZAKEN**

PC 311

**COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST
VAN 23 JUNI 2009 BETREFFENDE HET
TIJDSKREDIET**

HOOFDSTUK 1 - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1 - Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werknemers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair comité voor de grote kleinhandelszaken.

Artikel 2 - De hieronder vastgestelde bepalingen worden toegevoegd aan de regels van CAO nr. 77 bis tot vervanging van CAO nr. 77 van 14 februari 2001 tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 19 december 2001.

HOOFDSTUK 2 - RECHTHEBBENDEN

Artikel 3 - Het uitvoerend personeel heeft recht op alle vormen van tijdskrediet voorzien in CAO nr. 77 bis.

Artikel 4 - Het niet-uitvoerend personeel heeft recht op de volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst, in toepassing van artikel 3 § 1 1° van CAO nr. 77 bis.

Artikel 5 - Het niet-uitvoerend personeel van vijftig jaar of meer, heeft recht op een loopbaanvermindering met een vijfde zoals voorzien in artikel 9 § 1 1° van CAO nr. 77 bis en op een vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking zoals voorzien in artikel 9 § 1 2° van CAO nr. 77 bis, mits instemming van de werkgever met de individuele aanvraag.

Artikel 6 - Het niet-uitvoerend personeel jonger dan vijftig jaar heeft in toepassing van artikel 2 § 3 van CAO nr. 77 bis geen recht op vermindering van arbeidsprestaties, zoals voorzien in artikel 3 § 1 2° (vermindering tot een halftijdse betrekking beneden vijftig jaar) en artikel 6 van dezelfde CAO (vermindering van de prestaties met een vijfde beneden vijftig jaar).

**COMMISSION PARITAIRE DES GRANDES
ENTREPRISES DE VENTE AU DETAIL**

CP 311

**CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL
DU 23 JUIN 2009 RELATIVE AU CREDIT-
TEMPS**

CAPITRE 1 - CHAMP D'APPLICATION

Article 1 - La présente convention collective de travail s'applique aux employeurs et aux travailleurs des entreprises relevant de la Commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail.

Article 2 - Les dispositions fixées ci-dessous sont ajoutées aux règles de la CCT n° 77 bis, remplaçant la CCT 77 du 14 février 2001 instaurant un système de crédit-temps, de diminution de carrière et de réduction des prestations de travail à mi-temps, conclue au Conseil National du Travail le 19 décembre 2001.

CHAPITRE 2 - BENEFICIAIRES

Article 3 - Le personnel d'exécution a droit à toutes les formes de crédit-temps prévues à la CCT n° 77 bis.

Article 4 - Le personnel non-exécutant a droit à la suspension totale du contrat de travail en application de l'article 3 § 1 1° de la CCT n° 77 bis.

Article 5 - Le personnel non-exécutant de cinquante ans et plus, a droit à une diminution des prestations d'un cinquième comme prévu à l'article 9 § 1 1° de la CCT n° 77 bis et à une diminution des prestations de travail à un mi-temps comme prévu à l'article 9 § 1 2° de la CCT n° 77 bis, moyennant l'accord de l'employeur sur la demande individuelle.

Article 6 - Le personnel non-exécutant de moins de cinquante ans n'a pas droit à une diminution des prestations de travail en application de l'article 2 § 3 de la CCT n° 77 bis, tels que prévus à l'article 3 § 1 2° (diminution à un mi-temps en dessous de cinquante ans) et l'article 6 de la même CCT (diminution des prestations de un cinquième en dessous de cinquante ans).

HOOFDSTUK 3 - DUUR

Maximumduur

Artikel 7 - Het recht op voltijds tijdskrediet, zoals voorzien in artikel 3, § 1, 1° en 2° van CAO nr. 77 bis, wordt in toepassing van § 2 van hetzelfde artikel verlengd van één tot vijf jaar over de gehele loopbaan, ook in geval er geen onderbrekingsuitkering wordt toegekend door de RVA.

Artikel 8 - Het recht op de vermindering van de arbeidsprestaties tot een haiftijdse betrekking zoals voorzien in artikel 9 § 1 2° van CAO nr. 77 bis, wordt in toepassing van § 2 van hetzelfde artikel verlengd van één tot vijf jaar over de gehele loopbaan.

Verlengingen na een jaar

Artikel 9 - Verlengingen van het recht op voltijds of halftijds tijdskrediet, zoals voorzien in artikel 3, § 1, 1° en 2° van CAO nr. 77 bis, boven de termijn van een jaar, dienen minstens twaalf maanden te bedragen.

Op vraag van de werknemer, zal gedurende de vier jaren volgend op het eerste jaar tijdskrediet, ten hoogste twee maal een verlenging met zes maanden toegestaan worden.

Artikel 10 - De aanvraag om het recht op tijdskrediet te verlengen dient schriftelijk te gebeuren en conform de termijnen voorzien in het artikel 12 van de CAO 77bis.

HOOFDSTUK 4 - ORGANISATIEREGELS

Percentage tijdskrediet

Artikel 11 - Het percentage vermeld in artikel 15 § 1 van CAO nr. 77 bis is 6 %.

Artikel 12 - De werknemers van vijftig jaar of ouder hebben, zonder beperking in het percentage van 6% voorzien in artikel 11 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, recht op een vermindering van de arbeidsprestaties zoals voorzien in artikel 9 § 1, 1° (vermindering van de prestaties met een vijfde) en 2° (vermindering van de prestatie tot een haiftijdse betrekking) van CAO nr. 77 bis.

CHAPITRE 3 - DUREE

Durée maximale

Article 7 - Le droit au crédit-temps à temps plein comme prévu à l'article 3, § 1, 1° et 2° de la CCT n° 77 bis, est prolongé d'un à cinq ans sur l'ensemble de la carrière, en application du § 2 du même article, également lorsque l'ONEM n'octroie pas d'allocation d'interruption.

Article 8 - Le droit à la diminution des prestations de travail à un mi-temps comme prévu à l'article 9 § 1 2° de la CCT n° 77 bis, est prolongé d'un à cinq ans sur l'ensemble de la carrière, en application du § 2 du même article.

Prolongations après un an

Article 9 - Les prolongations du crédit-temps (suspension totale ou diminution à un mi-temps), comme visé à l'article 3, § 1, 1° et 2° de la CCT n° 77 bis, au-delà d'un an, doivent avoir une durée de douze mois au moins.

A la demande du travailleur, il sera octroyé au maximum deux prolongations de six mois au courant des quatre années suivant la première année de crédit-temps.

Article 10 - La demande de la prolongation du droit au crédit-temps doit se faire par écrit et en respectant les délais prévus à l'article 12 de la CCT 77bis.

CHAPITRE 4 - REGLES D'ORGANISATION

Pourcentage crédit-temps

Article 11 - Le pourcentage, mentionné dans l'article 15 § 1 de la CCT n° 77 bis, est de 6 %.

Article 12 - Les travailleurs de cinquante ans ou plus ont, sans limitation quant au pourcentage prévu à l'article 11 de la présente convention collective de travail, droit à une diminution des prestations de travail, comme prévu à l'article 9 § 1, 1° (diminution des prestations de un cinquième) et 2° (diminution des prestations de moitié) de la CCT n° 77 bis.

Artikel 13 - Werknemers van vijftig jaar of ouder, die genieten van een vermindering van de arbeidsprestaties met een vijfde of tot een halfzijdse betrekking, worden niet meegerekend voor de vaststelling van het percentage, vermeld in artikel 11 van deze collectieve arbeidsovereenkomst (6 %).

Opname 1/5 tijdskrediet

Artikel 14 - De werknemers die recht hebben op een tijdskrediet onder de vorm van een vermindering van de arbeidsprestaties met één vijfde, conform de intersectorale CAO met betrekking tot tijdskrediet, hebben het recht dit tijdskrediet op te nemen in één hele of in twee halve dagen.

Opname halftijds tijdskrediet 50+met toeslag van het Sociaal fonds

Artikel 15 - In geval van vermindering van de arbeidsprestaties tot een halfzijdse betrekking door de werknemers van vijftig jaar of meer met toeslag van het Sociaal fonds voor de grote kleinhandelszaken, zoals bepaald in artikel 17 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, heeft de werknemer het recht om zijn arbeidsprestaties te presteren in een driedagenweek.

De driedagenweek wordt georganiseerd rekening houdend met de modaliteiten zoals bepaald in artikel 17 e) van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

Reïntegratie

Artikel 16 - Na afloop van de periode van uitoefening van de rechten zoals bepaald in de artikelen 3, 6 en 9 van CAO 77 bis, heeft de werknemer in toepassing van artikel 20 § 1 van CAO nr. 77 bis het recht terug te keren naar zijn functie of, wanneer dit niet mogelijk is, naar een gelijkwaardige of vergelijkbare functie conform zijn arbeidsovereenkomst. Ook de plaats van tewerkstelling kan verschillend zijn.

HOOFDSTUK 5 - TOESLAG VAN HET SOCIAAL FONDS

Artikel 17 - In geval van vermindering van de arbeidsprestaties tot een halfzijdse betrekking door de werknemers van vijftig jaar of meer, zoals voorzien bij artikel 9 § 1, 2° van CAO nr. 77 bis, zal door het Sociaal fonds voor de grote kleinhandelszaken een toeslag betaald worden, binnen de volgende voorwaarden :

Article 13 - Les travailleurs âgés de 50 ans ou plus, bénéficiant d'une diminution des prestations de travail de 1/5 ou à un mi-temps, ne sont pas pris en compte pour le calcul du pourcentage, prévu à l'article 11 de la présente convention collective de travail (6 %).

Prise crédit-temps 1/5

Article 14 - Les travailleurs qui ont droit à une diminution de carrière d'1/5e conformément à la CCT intersectorielle relative au crédit-temps, ont le droit d'exercer à concurrence d'un jour par semaine ou 2 demi-jours

Prise crédit-temps mi-temps 50+ avec complément du Fonds social

Article 15 - En cas de diminution des prestations de travail à mi-temps par les travailleurs de 50 ans ou plus avec un complément du Fonds social des grandes entreprises de vente au détail, telle que prévue à l'article 17 de la présente convention collective de travail, le travailleur a le droit de prester son travail en une semaine de trois jours.

La semaine de trois jours est organisée en tenant compte des modalités prévues à l'article 17 e) de la présente convention collective de travail.

Réintégration

Article 16 - A l'issue de la période d'exercice des droits visés aux articles 3, 6 et 9 de la CCT 77 bis, le travailleur a le droit en application de l'article 20 § 1 de la CCT n° 77 bis, de retrouver son poste de travail, ou en cas d'impossibilité, un travail équivalent ou similaire conforme à son contrat de travail. Le lieu de travail peut également être différent.

CHAPITRE 5 - COMPLEMENT DU FONDS SOCIAL

Article 17 - Des compléments seront payés en cas diminution des prestations à mi-temps par les travailleurs de 50 ans ou plus, prévu à l'article 9 § 1, 2° CCT n° 77 bis, par le Fonds social des grandes entreprises de vente au détail, dans les conditions suivantes :

- a) De toeslag bedraagt 148,74 euro per maand.
- b) De betrokken werknemers moeten gedurende hun loopbaan in de onderneming minstens vijf jaar anciënniteit hebben in een arbeidsregime van 27 uur per week of meer (waaronder de volledige periode van de twaalf maanden voorafgaand aan het begin van het tijdskrediet).
- c) Het tijdskrediet moet definitief zijn.
- d) De betrokken werknemer moet zich ertoe verbinden zijn pensioen ten laatste te nemen op de wettelijke minimumleeftijd.
- e) De betrokken werknemer moet een variabel uurrooster aanvaarden.
- f) De deeltijdse werknemers, die in het kader van het stelsel van het tijdskrediet hun prestaties verminderen tot een halftijdse betrekking, hebben recht op de toeslag van 148,74 euro naar verhouding van hun prestaties volgens het volgende systeem :
- $$148,74 \text{ euro} \times \left[\frac{\text{aantal uren per week voorzien in de arbeidsovereenkomst} - 17,5}{17,5} \right]$$
- Voorbeeld : een werknemer met een arbeidsduur van 30 uur per week, ontvangt een toeslag van $148,74 \text{ euro} \times \left[\frac{30-17,5}{17,5} \right] = 106,24 \text{ euro}$ per maand.
- g) De verbintenis tot het betalen van een toeslag vervalt, wanneer er een bijdrage (sociale zekerheidsbijdrage of andere) op zou verschuldigd zijn.
- h) De financiering en de praktische organisatie van de betaling van deze toeslagen via het Sociaal fonds wordt behouden. De opbrengst van de bijdrage ten voordele van de tewerkstelling wordt bij voorrang voor dit initiatief aangewend.

Deze maatregel maakt een tewerkstellingsmaatregel uit om oudere werknemers aan het werk te houden, en om zo de activiteitsgraad te verhogen.

- a) Le complément s'élève à 148,74 euros par mois.
- b) Les travailleurs concernés doivent pendant leur carrière au sein de l'entreprise avoir au moins cinq ans d'ancienneté dans l'entreprise dans un régime de travail de 27 heures par semaine ou plus (dont la période complète des douze mois précédent le début du crédit temps).
- c) Le crédit temps doit être définitif.
- d) Le travailleur concerné doit s'engager à prendre au plus tard sa pension à l'âge minimum légal.
- e) Le travailleur concerné doit accepter un horaire variable.
- f) Les travailleurs à temps partiel qui diminuent leur prestations à un mi-temps dans le cadre du régime du crédit-temps, ont droit à un complément de 148,74 euros en fonction de leurs prestations selon le système suivant :
- $$148,74 \text{ euros} \times \left[\frac{\text{nombre d'heures par semaine, prévu dans le contrat de travail} - 17,5}{17,5} \right]$$
- Exemple : un travailleur avec une durée de travail de 30 heures par semaine, reçoit un complément de $148,74 \text{ euros} \times \left[\frac{30-17,5}{17,5} \right] = 106,24 \text{ euros}$ par mois.
- g) L'engagement du paiement d'un complément expire, au cas où une cotisation (de sécurité sociale ou autre) serait due sur ce complément.
- h) Le financement ainsi que l'organisation pratique du paiement de ces compléments par le Fonds social est maintenu. Le produit de la cotisation en faveur de l'emploi est utilisé par priorité pour cette initiative.

Il s'agit ici d'une mesure pour l'emploi, afin de maintenir les travailleurs plus âgés au travail et, de ce fait, augmenter le degré d'activité.

HOOFDSTUK 6 - INFORMATIE EN OVERLEG INZAKE TEWERKSTELLING

Artikel 18 - Met respect van de bevoegdheden van de syndicale afvaardiging zoals vermeld in CAO nr. 5 en de verschillende sectorale collectieve arbeidsovereenkomsten met betrekking tot het statuut van de syndicale afvaardiging gesloten in het Paritair comité 311, wordt in het kader van de discussie en het overleg over de evolutie van de tewerkstelling, per trimester, een dubbele informatie per zetel overgemaakt door de ondernemingen aan de ondernemingsraden :

- het aantal personen die tijdskrediet nemen en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming;
- het aantal personen ouder dan 50 jaar dat 1/2de of 4/5de tijdskrediet neemt en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming;
- het aantal deeltijdse werknemers dat geniet van een arbeidsduurverhoging en het volume uren dat dit voorstelt voor de globale onderneming.

Deze inlichtingen zullen globaal en voor elke zetel afzonderlijk gegeven worden.

HOOFDSTUK 7 - SLOTBEPALINGEN

Artikel 19 - Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking vanaf 1 april 2009. Zij houdt op van kracht te zijn op 30 juni 2011.

De bepalingen van hoofdstuk 5 vormen een verlenging zonder onderbreking van de regeling vervat in de collectieve arbeidsovereenkomst van 27 augustus 2007 betreffende het tijdskrediet, en dit onder de voorwaarden van het hoofdstuk 6 van Titel XI van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (I), betreffende socialezekerheidsbijdragen en inhoudingen verschuldigd op brugpensioenen, op aanvullende vergoedingen bij sommige socialezekerheidsuitkeringen en op invaliditeitsuitkeringen, onder andere :

- het bedrag van de aanvullende vergoeding wordt niet verhoogd;
- de werknemersdoelgroep die aanspraak kan maken op de aanvullende vergoeding wordt niet uitgebreid.

CHAPITRE 6 - INFORMATION ET CONCERTATION QUANT A L'EMPLOI

Article 18 - Dans le respect des compétences de la délégation syndicale comme mentionnés dans la CCT n° 5 et les différentes conventions collectives de travail sectorielles relatives au statut de la délégation syndicale et conclues au sein de la Commission paritaire 311 et dans le cadre de la discussion et la concertation sur l'évolution de l'emploi, une double information par siège est communiquée trimestriellement par les entreprises aux conseils d'entreprise :

- le nombre de personnes qui prennent le crédit-temps et le volume d'heures que cela représente pour l'entreprise globale;
- le nombre de personnes de plus de 50 ans qui prennent un crédit-temps à 1/2 ou 4/5 et le volume d'heures que cela représente pour l'entreprise globalement;
- le nombre de travailleurs à temps partiel qui bénéficient d'une augmentation du nombre d'heures et le volume d'heures que cela signifie pour l'entreprise globalement.

Ces informations seront données globalement et pour chaque siège séparément.

CHAPITRE 7 - DISPOSITIONS FINALES

Article 19 - La présente convention collective de travail produit ses effets à partir du 1 avril 2009. Elle cesse d'être en vigueur le 30 juin 2011.

Les dispositions du chapitre 5 constituent une prolongation sans interruption des mesures prévues dans la convention collective du 27 août 2007 relative au crédit-temps, et ceci dans les conditions du chapitre 6 du Titre XI de la Loi du 27 décembre 2006 portant des dispositions diverses (I) relatif aux cotisations de sécurité sociale et retenues dues sur des prépensions, sur des indemnités complémentaires à certaines allocations de sécurité sociale et sur des indemnités d'invalidité, entre autres :

- le montant de l'indemnité complémentaire n'est pas augmenté;
- ni le groupe cible de travailleurs qui peut y prétendre n'est élargi.

PARITAIR COMITE VOOR DE GROTE KLEINHANDELSZAKEN

PC 311

**AKKOORD VAN 23 JUNI 2009 OVER DE TOEKENNING VAN DE AANMOEDIGINGSPREMIES
VOOR TIJDSKREDIET IN HET VLAAMSE GEWEST**

Dit akkoord geldt voor het Paritair comité voor de grote kleinhandelszaken.

De in het Paritair comité vertegenwoordigde organisaties verklaren zich ermee akkoord dat de onderstaande aanmoedigingspremies, voorzien in het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002, zoals gewijzigd door het besluit van de Vlaamse regering van 25 maart 2005 **en door het besluit van de Vlaamse regering van 19 december 2008**, toegekend worden mits beantwoord wordt aan de in het besluit gestelde voorwaarden :

- de aanmoedigingspremie in het kader van het opleidingskrediet;
- de aanmoedigingspremie in het kader van het zorgkrediet;
- de aanmoedigingspremie bij arbeidsduurvermindering in het kader van een onderneming in moeilijkheden of in herstructurering.

Dit akkoord heeft uitwerking van 1 januari 2010 tot 31 december 2011.

De partijen vragen dat het zou worden neergelegd en geregistreerd ter griffie van de Administratie van de Collectieve arbeidsbetrekkingen van het de Federale overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg en overgemaakt aan de Administratie Werkgelegenheid van het departement Economie, werkgelegenheid, binnenlandse aangelegenheden en landbouw van de Vlaamse regering.

COMMISSION PARITAIRE DES GRANDES ENTREPRISES DE VENTE AU DÉTAIL

CP 311

ACCORD DU 23 JUIN 2009 SUR L'OCTROI DE PRIMES D'ENCOURAGEMENT POUR LE CRÉDIT-TEMPS DANS LA RÉGION FLAMANDE

Le présent accord vaut pour la commission paritaire des grandes entreprises de vente au détail.

Les organisations représentées dans la commission paritaire conviennent que les primes d'encouragement ci-après, prévues dans l'arrêté du gouvernement flamand du 1er mars 2002, tel que modifié par l'arrêté du gouvernement flamand du 25 mars 2005 et **par l'arrêté du gouvernement flamand du 19 décembre 2008**, sont octroyées moyennant le respect des conditions reprises dans cet arrêté :

- la prime d'encouragement dans le cadre du crédit-formation;
- la prime d'encouragement dans le cadre du crédit-soin;
- la prime d'encouragement en cas de diminution de la durée de travail dans le cadre d'une entreprise en difficultés ou en restructuration.

Le présent accord produit ses effets à partir du 1er janvier 2010 jusqu'au 31 décembre 2011.

Les parties demandent qu'il soit déposé et enregistré au greffe de l'Administration des Relations collectives de travail du Service public fédéral Emploi, Travail et Concertation sociale et transmis à l'Administration Emploi du département Économie, Emploi, Affaires intérieures et Agriculture du gouvernement flamand.